

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr II/19
Rady Wydziału Nauk o Zdrowiu i Kulturze
Fizycznej z dnia 14 września 2016 r.

**Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Witelona w Legnicy
Wydział Nauk o Zdrowiu i Kulturze Fizycznej**

**Program studiów
dla studentów rozpoczynających naukę od roku akademickiego
2016/2017**

**Kierunek Pielęgniarstwo
Poziom kształcenia: studia pierwszego stopnia
Profil kształcenia: praktyczny**

Część I. Ogólna charakterystyka programu kształcenia

I.1. Nazwa kierunku studiów:

Pielęgniarstwo

I.2. Poziom kształcenia:

Studia pierwszego stopnia

I.3. Profil kształcenia:

Praktyczny

I.4. Forma studiów:

Studia stacjonarne i niestacjonarne – pomostowe

I.5. Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta studiów:

Licencjat pielęgniarstwa

I.6. Przyporządkowanie kierunku studiów do obszaru lub obszarów kształcenia:

Kierunek studiów Pielęgniarstwo należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk medycznych, nauk o zdrowiu i o kulturze fizycznej.

I.7. Dziedziny nauki i dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia:

Efekty kształcenia odnoszą się do dziedziny nauk medycznych i dyscypliny naukowej: medycyna.

I.8. Wymagania wstępne i zasady rekrutacji:

Wymaganiem dla kandydata na studia pierwszego stopnia na kierunku Pielęgniarstwo jest posiadanie świadectwa maturalnego. W procesie rekrutacji uwzględnia się oceny uzyskane przez kandydatów na egzaminach maturalnych z następujących przedmiotów:

- biologia,
- język obcy,
- chemia lub fizyka (fizyka z astronomią) lub matematyka lub język polski

I.9. Sylwetka absolwenta

Absolwent kierunku Pielęgniarstwo posiada wiedzę ogólną z dziedzin nauk medycznych oraz wiedzę szczegółową i umiejętności z zakresu pielęgniarstwa. Jest przygotowany do samodzielnego pełnienia zadań w ramach funkcji pielęgniarzkich: udzielania świadczeń w zakresie promocji zdrowia i zapobiegania chorobom; sprawowania całościowej i zindywidualizowanej opieki nad chorym, niepełnosprawnym i umierającym; komunikowania się z otoczeniem w miejscu pracy; organizowania pracy własnej; nawiązywania współpracy w zespołach opieki zdrowotnej oraz inicjowania i wspierania działań społeczności lokalnej na rzecz zdrowia. Absolwent jest przygotowany do samodzielnego wykonywania zawodu oraz do pracy w podmiotach prowadzących działalność

lecniczą i przedsiębiorstwach podmiotów leczniczych, w tym w: szpitalach, placówkach podstawowej opieki zdrowotnej i ambulatoryjnej opieki specjalistycznej, w zakładach pielęgnacyjno-opiekuńczych, ośrodkach opieki paliatywno - hospicyjnej oraz domach pomocy społecznej. Absolwent kierunku Pielęgniarstwo posiada umiejętność krytycznego myślenia i znajomość zasad prowadzenia badań naukowych. Zna język obcy na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy oraz umie posługiwać się językiem specjalistycznym z zakresu pielęgniarstwa. Dyplom ukończenia studiów na kierunku Pielęgniarstwo uprawnia do korzystania z uprawnień określonych w ustawie z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. z 2014 r., poz.1435, 1491z 2015 r., poz.1877) oraz rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 listopada 2007 r. w sprawie rodzaju i zakresu świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych, udzielanych przez pielęgniarkę albo położną samodzielnie, bez zlecenia lekarskiego (Dz. U. Nr 210, poz. 1540). Absolwent jest przygotowany do podjęcia studiów drugiego stopnia.

Część II. Opis zakładanych efektów kształcenia

Efekty kształcenia dla kierunku Pielęgniarstwo zostały określone w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012 r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa (Dz. U. z 2012 r. poz. 631 z późn.zm.)

A. NAUKI PODSTAWOWE (anatomia, fizjologia, patologia, genetyka, biochemia i biofizyka, mikrobiologia i parazytologia, farmakologia, radiologia)

W zakresie wiedzy absolwent:

A.W1. posługuje się mianownictwem anatomicznym;

A.W2. omawia budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyna górna i dolna, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja, głowa) oraz czynnościowym (układ kostno-stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układy płciowe, układ nerwowy i narządy zmysłów, powłoka wspólna);

A.W3. rozumie neurohormonalną regulację procesów fizjologicznych oraz procesów elektrofizjologicznych;

A.W4. charakteryzuje specyfikację i znaczenie gospodarki wodno-elektrolitowej i kwasowo-zasadowej w utrzymaniu homeostazy ustroju;

A.W5. określa podstawowe reakcje związków nieorganicznych i organicznych w roztworach wodnych oraz prawa fizyczne wpływające na przepływ cieczy, a także czynniki oddziałujące na opór naczyniowy przepływu krwi;

A.W6. wyjaśnia podstawy fizykochemiczne działania zmysłów wykorzystujących fizyczne nośniki informacji (fale dźwiękowe i elektromagnetyczne);

- A.W7. określa fizyczne podstawy nieinwazyjnych i inwazyjnych metod obrazowania;
- A.W8. posiada wiedzę z zakresu diagnostyki radiologicznej;
- A.W9. różnicuje budowę aminokwasów, nukleozydów, monosacharydów, kwasów karboksylowych i ich pochodnych, wchodzących w skład makrocząsteczek obecnych w komórkach, macierzy zewnątrzkomórkowej i płynach ustrojowych, różnicuje witaminy;
- A.W10. omawia funkcje genomu, transkryptomu i proteomu człowieka oraz podstawowe koncepcje regulacji ekspresji genów, w tym regulacji epigenetycznej;
- A.W11. opisuje budowę chromosomów oraz molekularne podłoże mutagenyzy; zna profile metaboliczne podstawowych narządów;
- A.W12. wymienia zasady dziedziczenia różnej liczby cech, dziedziczenia cech ilościowych, niezależnego dziedziczenia cech oraz dziedziczenia pozajądrowej informacji genetycznej;
- A.W13. wylicza enzymy biorące udział w trawieniu, objaśnia podstawowe defekty enzymów trawiennych oraz określa skutki tych zaburzeń;
- A.W14. definiuje podstawowe pojęcia z zakresu mikrobiologii i parazytologii;
- A.W15. różnicuje epidemiologię zakażeń wirusami, bakteriami oraz zakażeń grzybami i pasożytami, z uwzględnieniem geograficznego zasięgu ich występowania;
- A.W16. charakteryzuje poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy działania, przemiany w ustroju i działania uboczne;
- A.W17. omawia podstawowe zasady farmakoterapii;
- A.W18. charakteryzuje poszczególne grupy leków i ich zastosowanie lecznicze oraz zasady leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi;
- A.W19. definiuje podstawowe pojęcia z zakresu patologii ogólnej, w tym zaburzeń w krążeniu, zmian wstecznych, zmian postępowych, zapaleń i nowotworów;
- A.W20. omawia wybrane zagadnienia z zakresu patologii narządowej układu krążenia, układu oddechowego, trawiennego, moczowo-płciowego i nerwowego;
- A.W21. wymienia czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne;
- A.W22. zna wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków;
- A.W23. zna ważniejsze działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji, oraz zna procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków;
- A.W24. zna zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich;

A.W25. zna grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach oraz postacie i drogi podania leków.

W zakresie umiejętności absolwent:

- A.U1. posługuje się w praktyce mianownictwem anatomicznym oraz wykorzystuje znajomość topografii narządów ciała ludzkiego;
- A.U2. wykazuje różnice w budowie i charakteryzuje funkcje życiowe człowieka dorosłego i dziecka;
- A.U3. prognozuje kierunek procesów biochemicznych w poszczególnych stanach klinicznych;
- A.U4. konstruuje wzór wykorzystania podstaw wiedzy anatomicznej w badaniu przedmiotowym;
- A.U5. rozpoznaje najczęściej spotykane pasożyty człowieka na podstawie ich budowy i cykli życiowych oraz objawów chorobowych;
- A.U6. szacuje ryzyko ujawnienia się danej choroby w oparciu o zasady dziedziczenia i wpływ czynników środowiskowych;
- A.U7. wykorzystuje znajomość praw fizyki do opisu zagadnień z zakresu biologii komórek, tkanek oraz procesów fizjologicznych, w szczególności do wyjaśnienia wpływu na organizm ludzki czynników zewnętrznych, takich jak: temperatura, grawitacja, ciśnienie, pole elektromagnetyczne oraz promieniowanie jonizujące;
- A.U8. ocenia wpływ leczenia farmakologicznego na fizjologiczne i biochemiczne procesy zachodzące w poszczególnych narządach;
- A.U9. różnicuje poszczególne grupy leków i ich zastosowanie lecznicze;
- A.U10. zna problematykę leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi;
- A.U11. opisuje zmiany w funkcjonowaniu organizmu jako całości w sytuacji zaburzenia jego homeostazy;
- A.U12. powiązuje obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby, wywiadem i wynikami badań diagnostycznych;
- A.U13. wykorzystuje wiedzę na temat chorób uwarunkowanych genetycznie w profilaktyce nowotworów oraz diagnostyce prenatalnej;
- A.U14. klasyfikuje drobnoustroje, z uwzględnieniem mikroorganizmów chorobotwórczych i obecnych we florze fizjologicznej;
- A.U15. wykorzystuje wiedzę na temat funkcjonowania układu pasożyt – żywiciel dla prawidłowej terapii chorób wywołanych przez pasożyty;

- A.U16. szacuje niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych;
- A.U17. ocenia szkodliwość dawki promieniowania jonizującego i stosuje się do zasad ochrony radiologicznej;
- A.U18. posługuje się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych;
- A.U19. posiada umiejętności umożliwiające wystawianie recept na leki niezbędne do kontynuacji leczenia, w ramach realizacji zleceń lekarskich;
- A.U20. posiada umiejętność przygotowania zapisu form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza

B. NAUKI SPOŁECZNE (psychologia, socjologia, pedagogika, prawo, zdrowie publiczne, filozofia i etyka zawodu pielęgniarki)

W zakresie wiedzy absolwent:

- B.W1. zna podstawy psychologii w zakresie zachowania i rozwoju człowieka, uwarunkowań jego prawidłowego i zaburzonego funkcjonowania;
- B.W2. zna problematykę relacji człowiek – środowisko społeczne;
- B.W3. omawia mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych;
- B.W4. wymienia etapy i prawidłowości rozwoju psychicznego człowieka;
- B.W5. różnicuje pojęcie emocji i motywacji oraz zna pojęcie osobowości i jej zaburzeń;
- B.W6. charakteryzuje istotę i strukturę zjawisk zachodzących w procesie przekazywania i wymiany informacji;
- B.W7. definiuje modele i style komunikacji interpersonalnej;
- B.W8. zna techniki redukcji lęku i sposoby relaksacji oraz mechanizmy powstawania, działania i zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego;
- B.W9. omawia mające zastosowanie w pielęgniarstwie wybrane teorie i metody modelowania rzeczywistości z perspektywy socjologii;
- B.W10. omawia wybrane obszary odrębności kulturowych i religijnych;
- B.W11. charakteryzuje zakres interakcji społecznej i procesu socjalizacji oraz działanie lokalnych społeczności i ekosystemu;

- B.W12. definiuje pojęcia grupy, organizacji, instytucji, populacji, społeczności i ekosystemu oraz zna zasady ich funkcjonowania;
- B.W13. różnicuje pojęcia dewiacji i zaburzenia ze szczególnym uwzględnieniem patologii dziecięcej;
- B.W14. rozumie procesy poznawcze i różnicuje zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne;
- B.W15. definiuje i interpretuje zjawisko nierówności klasowej, etnicznej i płci oraz dyskryminacji;
- B.W16. objaśnia podstawowe pojęcia i zagadnienia z zakresu pedagogiki jako nauki stosowanej i procesu wychowania w aspekcie zjawiska społecznego (chorowania, zdrowienia, hospitalizacji, umierania);
- B.W17. wykazuje znajomość procesu kształcenia w ujęciu edukacji zdrowotnej;
- B.W18. zna problematykę metodyki edukacji zdrowotnej w odniesieniu do dzieci, młodzieży i dorosłych;
- B.W19. zna podstawowe pojęcia z zakresu prawa i jego miejsce w życiu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem praw człowieka i prawa pracy;
- B.W20. zna na poziomie podstawowym problematykę ubezpieczeń zdrowotnych i ich systemu w Polsce i w Unii Europejskiej, charakteryzuje ubezpieczenia obowiązkowe i dobrowolne oraz wybrane kierunki polityki ochrony zdrowia w Polsce i w państwach członkowskich Unii Europejskiej;
- B.W21. zna podstawy prawne wykonywania zawodów medycznych: prawa i obowiązki pielęgniarki, strukturę organizacyjną i zasady funkcjonowania samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych, zadania samorządu w zakresie przyznawania prawa wykonywania zawodu i wydawania pozwolenia na wykonywanie indywidualnej lub grupowej praktyki pielęgniarskiej;
- B.W22. różnicuje odpowiedzialność karną, cywilną i pracowniczą związaną z wykonywaniem zawodu pielęgniarki;
- B.W23. zna Kartę Praw Pacjenta, Kartę Praw Człowieka i Kartę Praw Dziecka;
- B.W24. przedstawia genezę, założenia i zadania zdrowia publicznego w ramach systemowej koncepcji ochrony zdrowia;
- B.W25. wskazuje kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia publicznego;
- B.W26. zna podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby;
- B.W27. klasyfikuje czynniki warunkujące zdrowie w ujęciu jednostkowym i globalnym;
- B.W28. omawia zasady racjonalnego żywienia w świetle najnowszych badań naukowych;

- B.W29. charakteryzuje istotę profilaktyki i prewencji chorób;
- B.W30. omawia podstawy organizacji Narodowego Systemu Zdrowia w Polsce;
- B.W31. wyjaśnia założenia modeli edukacji zdrowotnej, w tym model medycyny rodzinnej, rolę i zadania pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej;
- B.W32. wymienia zasady funkcjonowania rynku usług medycznych w Polsce oraz w wybranych krajach Unii Europejskiej;
- B.W33. określa swoiste zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy;
- B.W34. omawia strukturę i funkcje jednostek opieki zdrowotnej;
- B.W35. omawia pojęcia: stanowisko pracy, odpowiedzialność, obowiązki i uprawnienia, czas pracy, praca zmianowa, rozkład czasu pracy, standard opieki, procedura, algorytm;
- B.W36. charakteryzuje podstawowe metody organizacji opieki pielęgniarskiej i rodzaje dokumentacji obowiązującej na pielęgniarskich stanowiskach pracy;
- B.W37. definiuje pojęcia: obciążenie pracą, choroba zawodowa i wypadek przy pracy;
- B.W38. wskazuje typowe etapy procesu poszukiwania pracy;
- B.W39. opisuje etapy planowania pracy własnej i ich znaczenie w rozwoju zawodowym;
- B.W40. definiuje pojęcie jakości w opiece zdrowotnej i pielęgnowaniu, różnicuje kryteria opieki zdrowotnej oraz pielęgniarskiej;
- B.W41. różnicuje przedmiot etyki ogólnej i zawodowej;
- B.W42. posiada wiedzę z zakresu koncepcji filozoficzno-etycznych przydatnych w pielęgniarstwie (psychologiczno-personalistyczna, egzystencjalistyczna, personalistyczna, kosmiczno-ewolucyjna, etyka niezależna Tadeusza Kotarbińskiego);
- B.W43. charakteryzuje istotę podejmowania decyzji etycznych i rozwiązywania dylematów moralnych w pracy pielęgniarki;
- B.W44. zna problematykę etyki normatywnej, w tym aksjologii wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy pielęgniarki;
- B.W45. rozumie treść kodeksu etyki zawodowej pielęgniarki;
- B.W46. zna język angielski na poziomie biegłości B1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

W zakresie umiejętności absolwent:

- B.U1. opracowuje zestawienia podstawowych determinantów zdrowia;

- B.U2. ocenia wpływ choroby, hospitalizacji i innych sytuacji trudnych na stan fizyczny, psychiczny i funkcjonowanie społeczne człowieka;
- B.U3. projektuje i realizuje w warunkach symulowanych elementarne formy pomocy psychologicznej;
- B.U4. prognozuje wpływ choroby i hospitalizacji na stan psychiczny człowieka oraz zależności somatopsychiczne;
- B.U5. analizuje postawy ludzkie, proces ich kształtowania i zmiany;
- B.U6. ocenia funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, konflikt, frustracja);
- B.U7. zna psychologiczne aspekty funkcjonowania człowieka w różnych okresach rozwojowych;
- B.U8. zna psychospołeczne aspekty wychowania seksualnego i prorodzinnego;
- B.U9. kontroluje błędy i bariery w procesie komunikowania się;
- B.U10. wykazuje umiejętność aktywnego słuchania;
- B.U11. wykorzystuje techniki komunikacji werbalnej, niewerbalnej i parawerbalnej w opiece zdrowotnej;
- B.U12. tworzy warunki do prawidłowej komunikacji pielęgniarka – pacjent oraz pielęgniarka – personel medyczny;
- B.U13. dokonuje wyboru właściwych technik redukcji lęku i metod relaksacyjnych;
- B.U14. stosuje techniki zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego;
- B.U15. analizuje i krytycznie ocenia zjawisko dyskryminacji i rasizmu;
- B.U16. kontroluje i koordynuje działania zapobiegające dewiacjom i patologiom wśród dzieci i młodzieży;
- B.U17. zna przepisy prawne dotyczące wykonywania zawodu pielęgniarki i udzielania świadczeń zdrowotnych;
- B.U18. zna możliwości stosowania odpowiedzialności zawodowej, karnej i cywilnej w zakresie funkcjonowania systemu ochrony zdrowia i udzielania świadczeń zdrowotnych;
- B.U19. opracowuje projekty pielęgniarskich działań prozdrowotnych w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy;
- B.U20. ocenia globalne trendy dotyczące ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych;

- B.U21. interpretuje działania w zakresie polityki zdrowotnej i społecznej prowadzonej przez państwo na rzecz zdrowia publicznego;
- B.U22. dokonuje analizy i oceny funkcjonowania różnych systemów opieki medycznej oraz identyfikowania źródeł ich finansowania;
- B.U23. projektuje metody i formy profilaktyki i prewencji chorób oraz kształtowania prawidłowych zachowań zdrowotnych wobec różnych grup społecznych;
- B.U24. kontroluje czynniki obciążające w pracy pielęgniarki oraz sprzyjające występowaniu chorób zawodowych i wypadków przy pracy;
- B.U25. rozwija umiejętności aktywnego poszukiwania pracy (metody poszukiwania, curriculum vitae, list motywacyjny, rozmowa kwalifikacyjna, autoprezentacja);
- B.U26. przeprowadza ocenę jakości opieki pielęgniarskiej dla potrzeb doskonalenia pielęgnowania;
- B.U27. różnicuje zakres uprawnień, obowiązków zawodowych i powinności moralnych w zindywidualizowanej sytuacji podmiotu opieki;
- B.U28. szanuje godność osoby ludzkiej w relacji z podopiecznym i jego rodziną;
- B.U29. wie, jak rozwiązywać dylematy moralne w praktyce zawodowej;
- B.U30. dba o rozwój moralny i kształtowanie sumienia;
- B.U32. analizuje piśmiennictwo w języku angielskim;
- B.U33. porozumiewa się w języku angielskim w sposób odpowiadający poziomowi biegłości B1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

C. NAUKI W ZAKRESIE PODSTAW OPIEKI PIELĘGNIARSKIEJ (podstawy pielęgniarstwa, promocja zdrowia, podstawowa opieka, dietetyka, badania fizykalne, badania naukowe w pielęgniarstwie, zajęcia fakultatywne do wyboru: zakażenia szpitalne, język migowy, promocja zdrowia psychicznego)

W zakresie wiedzy absolwent:

- C.W1. wskazuje uwarunkowania rozwoju pielęgniarstwa z perspektywy czasu (przeszłość, teraźniejszość, przyszłość) na tle transformacji opieki;
- C.W2. omawia istotę współczesnego pielęgniarstwa w wymiarze teoretycznym i praktycznym oraz proces jego profesjonalizacji;
- C.W3. definiuje pielęgnowanie oraz określa w nim miejsce wspierania, pomagania i towarzyszenia;

- C.W4. charakteryzuje rolę i funkcje zawodowe pielęgniarki oraz rolę pacjenta w procesie realizacji opieki zdrowotnej;
- C.W5. opisuje proces pielęgnowania (istota, etapy, zasady stosowania) i primary nursing (istota, odrębności) oraz wpływ pielęgnowania tradycyjnego na funkcjonowanie praktyki pielęgniarskiej;
- C.W6. zna i stosuje klasyfikacje diagnoz pielęgniarskich;
- C.W7. określa istotę opieki pielęgniarskiej opartej o założenia teoretyczne F. Nightingale, V. Henderson, D. Orem, C. Roy i B. Neuman oraz innych teorii klasycznych pielęgniarstwa;
- C.W8. różnicuje udział pielęgniarki w zespole interdyscyplinarnym w procesie promowania zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji;
- C.W9. wyjaśnia zakres działań pielęgniarki w zależności od stanu pacjenta, w tym: długotrwanie unieruchomionego, z bólem, gorączką, zaburzeniami snu;
- C.W10. różnicuje zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem zdrowym, zagrożonym chorobą, chorym i o niepomyślnym rokowaniu;
- C.W11. charakteryzuje warunki pracy i zakres zadań zawodowych pielęgniarki;
- C.W12. opisuje istotę, cel, wskazania, przeciwwskazania, niebezpieczeństwa, obowiązujące zasady i strukturę wykonywania podstawowych czynności pielęgniarskich;
- C.W13. definiuje zdrowie, promocję zdrowia, profilaktykę, zachowania zdrowotne, styl życia oraz wskazuje ich podstawy teoretyczne;
- C.W14. wyjaśnia paradygmaty zdrowia i ich wpływ na promocję zdrowia i profilaktykę zdrowotną;
- C.W15. określa zakres i charakter zadań pielęgniarki w promocji zdrowia, zna zasady konstruowania programów promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej;
- C.W16. zna strategie promocji zdrowia o zasięgu lokalnym, narodowym i ponadnarodowym;
- C.W17. charakteryzuje podstawową opiekę zdrowotną w Polsce i na świecie z uwzględnieniem zadań pielęgniarki i innych pracowników ochrony zdrowia;
- C.W18. zna system zarządzania informacją w podstawowej opiece zdrowotnej;
- C.W19. wskazuje determinanty i mierniki jakości podstawowej opieki zdrowotnej;
- C.W20. omawia modele opieki środowiskowo-rodzinnej i formy świadczenia opieki pielęgniarskiej w ramach podstawowej opieki zdrowotnej;

- C.W21. formułuje odrębności w opiece środowiskowo-rodzinnej w zakresie gromadzenia informacji, diagnozowania, metod pracy i dokumentowania, ze względu na środowisko zamieszkania, nauki i pracy;
- C.W22. formułuje odrębności w opiece środowiskowo-rodzinnej w zakresie gromadzenia informacji, diagnozowania, metod pracy i dokumentowania, ze względu na odbiorcę indywidualnego i jego stan, charakterystykę rodziny i społeczności lokalnej;
- C.W23. realizuje świadczenia zdrowotne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, w tym świadczenia gwarantowane i zapewnianie opieki nad pacjentem chorym;
- C.W24. ocenia środowisko nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych dzieci i młodzieży;
- C.W25. przygotowuje sprzęt i środki do realizacji opieki pielęgniarskiej w środowisku zamieszkania pacjenta;
- C.W26. stosuje standardy i procedury pielęgniarskie w podstawowej opiece zdrowotnej;
- C.W27. definiuje zapotrzebowanie (ilościowe i jakościowe) organizmu na składniki pokarmowe niezbędne do utrzymania życia w warunkach zdrowia i choroby;
- C.W28. wymienia zasady żywienia osób zdrowych w różnym wieku i charakteryzuje istotę żywienia dojelitowego i pozajelitowego;
- C.W29. zna zasady profilaktyki i leczenia dietetycznego oraz powikłania dietoterapii;
- C.W30. omawia badanie podmiotowe ogólne i szczegółowe, zasady jego prowadzenia i dokumentowania;
- C.W31. charakteryzuje techniki badania fizykalnego i kompleksowego badania fizykalnego pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarskiej;
- C.W32. określa znaczenie wyników badania podmiotowego i przedmiotowego w formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarskiej;
- C.W33. definiuje przedmiot, cel, obszar badań oraz paradygmaty pielęgniarstwa;
- C.W34. charakteryzuje etapy postępowania badawczego;
- C.W35. opisuje metody i techniki badań;
- C.W36. określa zasady interpretowania danych empirycznych i wnioskowania;
- C.W37. zna podstawowe przepisy z zakresu prawa autorskiego i ochrony własności intelektualnej;
- C.W38. określa znaczenie etyki w badaniach naukowych;

- C.W39. definiuje zakażenia szpitalne, z uwzględnieniem źródeł i rezerwuaru drobnoustrojów w środowisku szpitalnym, dróg szerzenia, zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych;
- C.W40. wyjaśnia sposoby kontroli szerzenia się, zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych, w tym mikroflory środowiska szpitalnego;
- C.W41. wyjaśnia mechanizm i sposoby postępowania w zakażeniu krwi, zakażeniu ogólnoustrojowym, szpitalnym zapaleniu płuc, zakażeniu dróg moczowych i zakażeniu grzybiczym;
- C.W42. analizuje zagrożenia epidemiologiczne w skupiskach ludzi, takich jak szkoły, przedszkola, uczelnie, szpitale, koncerty, koszary wojskowe;
- C.W43. wyjaśnia przyczyny zaburzeń słuchu i mowy w kontekście porozumiewania się i rozumie znaczenie wczesnego ich wykrywania;
- C.W44. rozróżnia sposoby i środki komunikowania się osób z uszkodzeniem słuchu;
- C.W45. rozpoznaje znaki daktylograficzne: statyczne, dynamiczne, liczbowe i idiograficzne w zakresie gromadzenia informacji o sytuacji zdrowotnej pacjenta;
- C.W46. zna zasady komunikacji z pacjentem niesłyszącym;
- C.W47. charakteryzuje teorie rozwojowe zdrowia psychicznego i definiuje zdrowie psychiczne;
- C.W48. rozpoznaje zagrożenia i pozytywne czynniki w kształtowaniu zdrowia psychicznego;
- C.W49. omawia stres jako determinant równowagi biopsychospołecznej organizmu w aspekcie zdrowia psychicznego;
- C.W50. wskazuje rolę pielęgniarki w profilaktyce wypalenia zawodowego, agresji, przemocy i mobbingu w różnych okresach życia człowieka;
- C.W51. zna środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego.

W zakresie umiejętności absolwent:

- C.U1. proponuje model pielęgnowania i stosuje w praktyce wybrane teorie pielęgniarstwa;
- C.U2. gromadzi informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów bezpośrednich i pośrednich (skale), analizy dokumentacji (w tym analizy badań diagnostycznych), badania fizykalnego w celu rozpoznawania stanu zdrowia pacjenta i sformułowania diagnozy pielęgniarstwa;
- C.U3. wykonuje testy diagnostyczne dla oznaczenia ciał ketonowych i glukozy we krwi i w moczu oraz cholesterolu we krwi, a także inne testy paskowe;
- C.U4. oznacza glikemię za pomocą gleukometru;

- C.U5. ustala cele i plan opieki nad człowiekiem chorym lub niepełnosprawnym;
- C.U6. planuje i realizuje opiekę pielęgniarską wspólnie z chorym lub niepełnosprawnym i jego rodziną;
- C.U7. monitoruje stan zdrowia pacjenta na wszystkich etapach jego pobytu w szpitalu lub innych placówkach opieki zdrowotnej, między innymi przez ocenę podstawowych parametrów życiowych: temperatury, tętna, ciśnienia tętniczego krwi, oddechu i świadomości, masy ciała i wzrostu;
- C.U8. dokonuje bieżącej i końcowej oceny stanu zdrowia pacjenta i skuteczności działań pielęgniarskich;
- C.U9. przechowuje leki zgodnie z obowiązującymi standardami;
- C.U10. podaje choremu leki różnymi drogami, zgodnie z pisemnym zleceniem lekarza oraz oblicza dawki leków;
- C.U11. pomaga choremu w jedzeniu, wydalaniu, poruszaniu się i dbaniu o higienę osobistą;
- C.U12. pielęgnuje skórę i jej wytwory oraz błony śluzowe z zastosowaniem środków farmakologicznych i materiałów medycznych, w tym stosuje kąpiele lecznicze;
- C.U13. dobiera technikę i sposoby zakładania opatrunków na rany, w tym wykorzystuje bandażowanie;
- C.U14. wykorzystuje różne techniki karmienia pacjenta;
- C.U15. wykonuje zabiegi doodbytnicze – lewatywę, wlewkę, kroplówkę, suchą rurkę do odbytu;
- C.U16. zakłada cewnik do pęcherza moczowego, monitoruje diurezę, usuwa cewnik, wykonuje płukanie pęcherza moczowego;
- C.U17. układa chorego w łóżku w pozycjach terapeutycznych i zmienia te pozycje;
- C.U18. wykonuje gimnastykę oddechową i drenaż złożeniowy, inhalację i odśluzowywanie dróg oddechowych;
- C.U19. wykonuje nacieranie, oklepywanie i inne techniki masażu klasycznego, ćwiczenia czynne i bierne;
- C.U20. zapewnia choremu bezpieczne otoczenie;
- C.U21. stwarza choremu warunki do snu i wypoczynku;
- C.U22. wykonuje płukanie oka i ucha;
- C.U23. podłącza i obsługuje zestawy do kroplowych wlewów dożylnych;
- C.U24. zakłada zgłębnik do żołądka i odbarcza treści;

- C.U25. stosuje zabiegi przeciwzapalne i bańki lekarskie;
- C.U26. zakłada i usuwa cewnik z żył obwodowych;
- C.U27. monitoruje, ocenia i pielęgnuje miejsce wkłucia centralnego, obwodowego i portu naczyniowego;
- C.U28. wykonuje pulsoksymetrię i kapnometrię;
- C.U29. asystuje lekarzowi przy badaniach diagnostycznych: nakłuciu jamy brzusznej, opłucnej, pobieraniu szpiku i punkcji lędźwiowej;
- C.U30. pobiera materiał do badań laboratoryjnych i bakteriologicznych;
- C.U31. wykonuje kąpiel noworodka i niemowlęcia oraz monitoruje jego rozwój;
- C.U32. przygotowuje siebie i sprzęt do instrumentowania i zmiany opatrunku na ranie;
- C.U33. prowadzi dokumentację opieki pielęgniarstwa, w tym historię pielęgnowania, kartę obserwacji, kartę gorączkową, książkę raportów, kartę profilaktyki i leczenia odleżyn;
- C.U34. odnotowuje wykonanie zleceń w karcie zleceń lekarskich;
- C.U35. pomaga pacjentowi w adaptacji do warunków panujących w szpitalu i w innych przedsiębiorstwach podmiotu leczniczego;
- C.U36. ocenia stan zdrowia jednostki i rodziny – „potencjał zdrowotny człowieka” z wykorzystaniem swoistej metodyki (skale, siatki, pomiary przyrządowe);
- C.U37. rozpoznaje uwarunkowania zachowań zdrowotnych jednostki i czynniki ryzyka chorób wynikających ze stylu życia;
- C.U38. uczy odbiorcę usług pielęgniarstwa samokontroli stanu zdrowia i motywuje do zachowań prozdrowotnych;
- C.U39. inicjuje i wspiera jednostkę i rodzinę w utrzymaniu zdrowia przez tworzenie środowiskowej „koalicji na rzecz zdrowia”;
- C.U40. realizuje programy promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej dostosowane do rozpoznanych potrzeb zdrowotnych;
- C.U41. opracowuje i wdraża indywidualne programy promocji zdrowia jednostek i rodzin;
- C.U42. realizuje świadczenia zdrowotne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, w tym świadczenia gwarantowane i zapewnianie opieki nad pacjentem chorym;
- C.U43. ocenia środowisko nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych dzieci i młodzieży;
- C.U44. przygotowuje sprzęt i środki do realizacji opieki pielęgniarstwa w środowisku zamieszkania pacjenta;

- C.U45. stosuje standardy i procedury pielęgniarские w podstawowej opiece medycznej;
- C.U46. ocenia stan odżywienia organizmu z wykorzystaniem metod antropometrycznych, biochemicznych i badania podmiotowego;
- C.U47. prowadzi poradnictwo w zakresie żywienia dorosłych oraz dzieci zdrowych;
- C.U48. stosuje wybrane diety terapeutyczne w otyłości, niedożywieniu, cukrzycy, hyperlipidemii, nadciśnieniu tętniczym, chorobach serca i naczyń krwionośnych, trzustki i wątroby;
- C.U49. przeprowadza badanie podmiotowe pacjenta, analizuje i interpretuje wyniki dla potrzeb diagnozy pielęgniarской i jej dokumentowania;
- C.U50. rozpoznaje i interpretuje podstawowe odrębności w badaniu noworodka, niemowlęcia, osoby dorosłej i w wieku geriatrycznym;
- C.U51. wykorzystuje techniki badania fizykalnego do oceny fizjologicznych funkcji skóry, zmysłów, głowy, klatki piersiowej, w tym układu sercowo-naczyniowego, układu oddechowego, gruczołów piersiowych, jamy brzusznej, narządów płciowych, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo-szkieletowego i układu nerwowego;
- C.U52. dokumentuje wyniki badania fizykalnego i ich wykorzystywanie w zakresie oceny stanu zdrowia pacjenta;
- C.U53. wykonuje badanie fizykalne umożliwiające wczesne wykrywanie chorób sutka i uczy pacjentów samobadania piersi;
- C.U54. uczestniczy w realizacji projektu badawczego;
- C.U55. krytycznie analizuje publikowane wyniki badań naukowych;
- C.U56. wykorzystuje wyniki badań naukowych w zapewnianiu wysokiej jakości opieki nad pacjentem;
- C.U57. uczestniczy w kształceniu zawodowym studentów;
- C.U58. opracowuje i realizuje własny projekt badawczy w ramach badań o charakterze jakościowym;
- C.U59. analizuje i opracowuje raporty z badań naukowych (np. artykuły naukowe);
- C.U60. postępuje zgodnie z zasadami etyki badań naukowych i ochrony własności intelektualnej;
- C.U61. wdraża standardy postępowania zapobiegającego zakażeniom szpitalnym i zakażeniom w innych przedsiębiorstwach podmiotu leczniczego;
- C.U62. prowadzi ocenę i izoluje chorych potencjalnie zakażonych lub chorych zakażenie;

- C.U63. bezpiecznie stosuje środki dezynfekcyjne i segreguje odpady medyczne;
- C.U64. nawiązuje kontakt z osobą słabo słyszającą i niesłyszającą;
- C.U65. posługuje się znakami języka migowego w opiece nad pacjentem głuchoniemym w celu przygotowania do świadomego uczestnictwa w procedurach medyczno-opiekuńczych;
- C.U66. posługuje się językiem migowym w zakresie terminologii sytuacyjnej: udzielanie pierwszej pomocy, przekazywanie informacji rodzinie;
- C.U67. podejmuje działania promujące zdrowie psychiczne i rozpoznaje sieci wsparcia społecznego;
- C.U68. podejmuje działania zapobiegające oraz diagnostyczne dotyczące występowania przemocy, agresji, mobbingu i wypalenia zawodowego;
- C.U69. posiada umiejętność doboru środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i umiejętności umożliwiające wystawianie recept na środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego niezbędne do kontynuacji leczenia, w ramach realizacji zleceń lekarskich, oraz potrafi udzielić informacji o ich stosowaniu.

D. NAUKI W ZAKRESIE OPIEKI SPECJALISTYCZNEJ (choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne, pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne, chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne, położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne, psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne, anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia, rehabilitacja i pielęgnowanie niepełnosprawnych, neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne, geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne, opieka paliatywna, podstawy ratownictwa medycznego)

W zakresie wiedzy absolwent:

- D.W1. wymienia objawy zagrożenia życia u pacjentów w różnym wieku;
- D.W2. charakteryzuje czynniki ryzyka i zagrożeń zdrowotnych pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia; D.W3. wyjaśnia etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i opiekę pielęgniarzką w schorzeniach: układu krążenia (serca, naczyń krwionośnych), układu oddechowego, układu nerwowego, układu pokarmowego (żołądka, jelit, wielkich gruczołów), wątroby, trzustki, układu moczowego (nerek i pęcherza moczowego), układu kostno-stawowego, mięśni, układu dokrewnego oraz krwi;
- D.W4. zna zasady oceny stanu chorego w zależności od wieku;

- D.W5. zna zasady diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatricznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym i opiece paliatywnej;
- D.W6. zna zasady planowania opieki nad chorymi w zależności od wieku i stanu zdrowia;
- D.W7. zna zasady przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych wykonywanych u pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia;
- D.W8. charakteryzuje grupy leków i ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;
- D.W9. charakteryzuje techniki i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia;
- D.W10. zna zasady przygotowania chorego do samoopieki w zależności od jego wieku i stanu zdrowia;
- D.W11. różnicuje reakcje chorego na chorobę i hospitalizację w zależności od jego wieku i stanu zdrowia;
- D.W12. zna rolę pielęgniarki przy przyjęciu chorego do przedsiębiorstwa podmiotu leczniczego w zależności od wieku i stanu zdrowia pacjenta;
- D.W13. charakteryzuje proces starzenia się w aspekcie bio-psycho-społeczno-ekonomicznym;
- D.W14. zna swoiste zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatricznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej oraz systemu ratownictwa medycznego w Polsce);
- D.W15. różnicuje etiopatogenezę schorzeń wieku podeszłego: cukrzycy, chorób serca, nadciśnienia tętniczego, miażdżycy, zespołów otępiennych, zespołu Parkinsona i depresji;
- D.W16. charakteryzuje narzędzia i skale oceny wsparcia osób starszych i ich rodzin;
- D.W17. zna zasady aktywizacji chorego niepełnosprawnego i objętego opieką geriatryczną;
- D.W18. wyjaśnia patofizjologię i objawy kliniczne chorób wieku rozwojowego: układu oddechowego, układu krążenia, dróg moczowych, układu pokarmowego, chorób alergicznych oraz chorób krwi;
- D.W19. omawia patofizjologię i objawy kliniczne chorób i stanów zagrożenia życia noworodka i wcześniaka;
- D.W20. charakteryzuje podstawy opieki nad wcześniakiem i noworodkiem;
- D.W21. wyjaśnia cel i zasady opieki przedkoncepcyjnej;

- D.W22. charakteryzuje mechanizm i okresy porodu fizjologicznego;
- D.W23. zna zasady planowania opieki nad kobietą w ciąży fizjologicznej i położu;
- D.W24. identyfikuje etiopatogenezę schorzeń ginekologicznych;
- D.W25. zna następstwa długotrwałego unieruchomienia;
- D.W26. zna metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności;
- D.W27. zna etiopatogenezę i objawy kliniczne podstawowych zaburzeń psychicznych;
- D.W28. zna zasady obowiązujące przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego;
- D.W29. zna możliwości stosowania psychoterapii u chorych z zaburzeniami układu nerwowego;
- D.W30. zna zasady żywienia chorych, z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych;
- D.W31. charakteryzuje czynniki zwiększające ryzyko okołooperacyjne;
- D.W32. zna zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym oraz w chirurgii jednego dnia;
- D.W33. zna kierunki obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym, w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom;
- D.W34. wymienia objawy, charakteryzuje przebieg i sposoby postępowania w określonych jednostkach chorobowych leczonych chirurgicznie;
- D.W35. wyjaśnia działania zintegrowanego systemu opieki stomijnej i innych stowarzyszeń na rzecz zdrowia;
- D.W36. wyjaśnia patofizjologię zaburzeń występujących w przebiegu chorób, urazów układu nerwowego i grożących powikłań;
- D.W37. zna podstawowe kierunki rehabilitacji leczniczej (ergoterapia, psychoterapia, kinezyterapia, fizjoterapia);
- D.W38. charakteryzuje przebieg i sposoby postępowania rehabilitacyjnego w jednostkach chorobowych;
- D.W39. zna formy rehabilitacji zawodowej;
- D.W40. zna standardy i procedury postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie;
- D.W41. zna zasady przygotowania sali operacyjnej do zabiegu w znieczuleniu ogólnym i regionalnym;

- D.W42. charakteryzuje kierunki obserwacji pacjenta w trakcie zabiegu operacyjnego, obejmujące monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym;
- D.W43. zna przebieg procesu znieczulania oraz zasady i metody opieki nad pacjentem po znieczuleniu;
- D.W44. charakteryzuje metody znieczulenia regionalnego i zadania pielęgniarstwa anestezjologicznego w trakcie i po znieczuleniu regionalnym;
- D.W45. rozpoznaje stany zagrożenia życia i opisuje monitorowanie pacjentów metodami przyrządowymi i bezprzyrządowymi;
- D.W46. objaśnia algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (BLS – *basic life support*) i zaawansowanego podtrzymywania życia (ALS – *advanced life support*);
- D.W47. zna zasady profilaktyki zakażeń w oddziałach intensywnej terapii i na bloku operacyjnym;
- D.W48. opisuje procedury zabezpieczenia medycznego w zdarzeniach masowych i katastrofach oraz w sytuacjach szczególnych, takich jak skażenia chemiczne, radiacyjne i biologiczne;
- D.W49. zna zasady pierwszej pomocy przedmedycznej;
- D.W50. zna patofizjologię, objawy kliniczne i powikłania chorób nowotworowych;
- D.W51. zna procedurę postępowania z ciałem pacjenta zmarłego;
- D.W52. zna rodzaje badań diagnostycznych i posiada wiedzę w zakresie ich zlecenia.

W zakresie umiejętności absolwent:

- D.U1. gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opieki;
- D.U2. rozpoznaje uwarunkowania zachowania zdrowia odbiorców opieki w różnym wieku i stanie zdrowia;
- D.U3. prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień;
- D.U4. motywuje chorego i jego opiekunów do wejścia do grup wsparcia społecznego;
- D.U5. prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób;
- D.U6. organizuje izolację chorych zakaźnie w miejscach publicznych i w warunkach domowych;

- D.U7. ocenia rozwój psychofizyczny dziecka, wykonuje testy przesiewowe, wykrywa zaburzenia w rozwoju;
- D.U8. diagnozuje stopień ryzyka rozwoju odleżyn i dokonuje ich klasyfikacji;
- D.U9. pobiera materiał do badań diagnostycznych;
- D.U10. ocenia stan ogólny pacjenta w kierunku powikłań po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i powikłań pooperacyjnych;
- D.U11. doraźnie podaje tlen, modyfikuje dawkę stałą insuliny szybko i krótko działającej;
- D.U12. przygotowuje chorego do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym;
- D.U13. dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską;
- D.U14. doraźnie unieruchamia złamania kości, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowuje pacjenta do transportu;
- D.U15. prowadzi edukację w zakresie udzielania pierwszej pomocy w stanach zagrożenia zdrowia;
- D.U16. rozpoznaje stany nagłego zagrożenia zdrowia;
- D.U17. wykonuje defibrylację automatyczną (AED) i bezprzyrządowe udrażnianie dróg oddechowych;
- D.U18. instruuje pacjenta i jego opiekuna w zakresie użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego oraz środków pomocniczych;
- D.U19. prowadzi żywienie enteralne i parenteralne dorosłych i dzieci z wykorzystaniem różnych technik, w tym pompy obrotowo-perystaltycznej;
- D.U20. rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;
- D.U21. pielęgnuje pacjenta z przetoką, rurką intubacyjną i tracheotomijną;
- D.U22. prowadzi rozmowę terapeutyczną;
- D.U23. doraźnie tamuje krwawienia i krwotoki;
- D.U24. prowadzi rehabilitację przyłóżkową i usprawnianie ruchowe pacjenta oraz aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;
- D.U25. prowadzi, dokumentuje i ocenia bilans płynów pacjenta;
- D.U26. przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego;

- D.U27. asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych;
- D.U28. prowadzi dokumentację opieki nad chorym: kartę obserwacji, zabiegów pielęgniarских i raportów, kartę rejestru zakażeń szpitalnych, profilaktyki i leczenia odleżyn oraz kartę informacyjną z zaleceniami w zakresie samoopieki;
- D.U29. ocenia poziom bólu, reakcję chorego na ból i nasilenie bólu oraz stosuje postępowanie przeciwbólowe;
- D.U30. tworzy pacjentowi warunki do godnego umierania;
- D.U31. przewiduje skutki postępowania pacjenta z określonymi zaburzeniami psychicznymi;
- D.U32. dostosowuje interwencje pielęgniarские do rodzaju problemów pielęgnacyjnych;
- D.U33. przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;
- D. U34. potrafi rozpoznawać wskazania do wykonania określonych badań diagnostycznych i posiada umiejętności umożliwiające wystawianie skierowań na określone badania diagnostyczne;
- D.U35. potrafi przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w porozumieniu z lekarzem lub na jego zlecenie.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent:

- D.K1. szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece;
- D.K2. systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu;
- D.K3. przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece;
- D.K4. wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych;
- D.K5. przestrzega praw pacjenta;
- D.K6. rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe;
- D.K7. przestrzega tajemnicy zawodowej;
- D.K8. współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej;
- D.K9. jest otwarty na rozwój podmiotowości własnej i pacjenta;
- D.K10. przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami.

Część III. Program studiów

III.1. Forma studiów: Studia stacjonarne

III.2. Liczba semestrów: 6

III.3. Liczba punktów ECTS konieczna do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi studiów:

180.

III.4. Moduły kształcenia:

Moduł nauk podstawowych:

Lp.	Nazwa modułu kształcenia (przedmiotu)	Kod modułu (*)	Liczba punktów ECTS	Kod efektu kierunkowego
1.	Anatomia	MK_P001	3	A.W1 A.W2 A.U1 A.U2 A.U4
2.	Fizjologia	MK_P003	3	A.W3 A.W4 A.W13 A.U2
3.	Patologia	MK_P013	3	A.W19 A.W20 A.W21 A.U11 A.U12
4.	Biochemia i biofizyka	MK_P002	1	A.W5 A.W6 A.W9 A.W13 A.U3 A.U7
5.	Genetyka	MK_P012	1	A.W10 A.W11 A.W12 A.U6 A.U13
6.	Mikrobiologia i parazytologia	MK_P004	2	A.W14 A.W15 A.U5 A.U14 A.U15
7.	Farmakologia	MK_P010	2	A.W16 A.W17 A.W18 A.W22 A.W23 A.W24 A.W25

				A.U8 A.U9 A.U10 A.U16 A.U18 A.U19 A.U20
8.	Radiologia	MK_P023	1	A.W7 A.W8 A.U17

Moduł nauk społecznych:

Lp.	Nazwa modułu kształcenia (przedmiotu)	Kod modułu (*)	Liczba punktów ECTS	Kod efektu kierunkowego
1.	Psychologia	MK_P007	2	B.W1 B.W2 B.W3 B.W4 B.W5 B.W6 B.W7 B.W8 B.W38 B.U2 B.U3 B.U4 B.U5 B.U6 B.U7 B.U13 B.U14 B.U25
2.	Socjologia	MK_P008	2	B.W9 B.W10 B.W11 B.W12 B.W13 B.W14 B.W15 B.U15 B.U16
3.	Pedagogika	MK_P005	2	B.W16 B.W17 B.W18 B.W38 B.U8

				B.U9 B.U10 B.U11 B.U12 B.U25
4.	Prawo	MK_P022	1	B.W19 B.W20 B.W21 B.W22 B.W23 B.U17 B.U18
5.	Zdrowie publiczne	MK_P009	3	B.W24 B.W25 B.W26 B.W27 B.W28 B.W29 B.W30 B.W31 B.W32 B.W33 B.W34 B.W35 B.W36 B.W37 B.U1 B.U19 B.U20 B.U21 B.U22 B.U23 B.U24
6.	Filozofia i etyka zawodu pielęgniarki	MK_P011	2	B.W39 B.W40 B.W41 B.W42 B.W43 B.W44 B.W45 B.U26 B.U27 B.U28 B.U29 B.U30
7.	Język angielski	MK_P035	4	B.W46 B.U32

				B.U33
--	--	--	--	-------

Moduł nauk w zakresie podstawowej opieki pielęgniarstwa:

Lp.	Nazwa modułu kształcenia (przedmiotu)	Kod modułu (*)	Liczba punktów ECTS	Kod efektu kierunkowego
1.	Podstawy pielęgniarstwa	MK_P006	14	C.W1 C.W2 C.W3 C.W4 C.W5 C.W6 C.W7 C.W8 C.W9 C.W11 C.W12 C.U1 C.U2 C.U3 C.U4 C.U5 C.U6 C.U7 C.U8 C.U9 C.U10 C.U11 C.U12 C.U13 C.U14 C.U15 C.U16 C.U17 C.U18 C.U19 C.U20 C.U21 C.U22 C.U23 C.U24 C.U25 C.U26 C.U27 C.U28 C.U29

				C.U30 C.U31 C.U32 C.U33 C.U34 C.U35
2.	Promocja zdrowia	MK_P032	1	C.W13 C.W14 C.W15 C.W16 C.U36 C.U37 C.U38
3.	Podstawowa opieka zdrowotna	MK_P029	2	C.W17 C.W18 C.W19 C.W20 C.W21 C.W22 C.W23 C.W24 C.W25 C.W26
4.	Badanie fizykalne	MK_P017	2	C.W30 C.W31 C.W32 C.U46 C.U49 C.U50 C.U51 C.U52 C.U53
5.	Dietetyka	MK_P031	2	C.W27 C.W28 C.W29 C.W51 C.U46 C.U47 C.U48 C.U69
6.	Badania naukowe w pielęgniarstwie	MK_P026	1	C.W33 C.W34 C.W35 C.W36 C.W37 C.W38 C.U54

				C.U55 C.U56 C.U57 C.U58 C.U59 C.U60
7.	Zajęcia fakultatywne do wyboru:			
7A.	Język migowy	MK_P014	2	C.W43 C.W44 C.W45 C.W46 C.U64 C.U65 C.U66
7B.	Promocja zdrowia psychicznego	MK_P015	2	C.W47 C.W48 C.W49 C.W50 C.U67 C.U68
7C.	Zakażenia szpitalne	MK_P016	2	C.W39 C.W40 C.W41 C.W42 C.U61 C.U62 C.U63

Moduł nauk w zakresie opieki specjalistycznej:

Lp.	Nazwa modułu kształcenia (przedmiotu)	Kod modułu (*)	Liczba punktów ECTS	Kod efektu kierunkowego
1.	Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne	MK_P021	2	D.W1 D.W2 D.W5 D.W7 D.W21 D.W22 D.W23 D.W24 D.W51
2.	Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne	MK_P020	4	D.W1 D.W2 D.W4 D.W5 D.W6 D.W7

				D.W9 D.W10 D.W11 D.W12 D.W14 D.W18 D.W19 D.W20 D.W30 D.W51
3.	Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne	MK_P019	5	D.W1 D.W2 D.W3 D.W4 D.W5 D.W6 D.W7 D.W9 D.W10 D.W11 D.W12 D.W14 D.W30 D.W51
4.	Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne	MK_P018	5	D.W1 D.W2 D.W5 D.W7 D.W14 D.W25 D.W30 D.W31 D.W32 D.W33 D.W34 D.W35 D.W51
5.	Rehabilitacja i pielęgniarstwo niepełnosprawnych	MK_P030	2	D.W10 D.W11 D.W17 D.W37 D.W38 D.W39 D.W51
6.	Geriatryka i pielęgniarstwo geriatryczne	MK_P027	3	D.W1 D.W2 D.W5

				D.W9 D.W10 D.W11 D.W13 D.W14 D.W15 D.W16 D.W17 D.W51
7.	Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne	MK_P024	2	D.W1 D.W2 D.W5 D.W14 D.W26 D.W36 D.W51
8.	Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne	MK_P033	2	D.W1 D.W2 D.W5 D.W14 D.W27 D.W28 D.W29
9.	Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia	MK_P025	3	D.W1 D.W2 D.W5 D.W14 D.W40 D.W41 D.W42 D.W43 D.W44 D.W45 D.W46 D.W47 D.W51
10.	Opieka paliatywna	MK_P028	2	D.W5 D.W11 D.W14 D.W50 D.W51
11.	Podstawy ratownictwa medycznego	MK_P034	4	D.W1 D.W2 D.W14 D.W48 D.W49 D.U16

				D.U17 D.U26 D.U27 D.U28 D.U32 D.U33
--	--	--	--	--

Moduł zajęć praktycznych:

Lp.	Nazwa modułu kształcenia (przedmiotu)	Kod modułu (*)	Liczba punktów ECTS	Kod efektu kierunkowego
1.	Zajęcia praktyczne w zakresie podstaw pielęgniarstwa	MK_P048	4	C.U1 C.U2 C.U3 C.U4 C.U5 C.U6 C.U7 C.U8 C.U9 C.U10 C.U11 C.U12 C.U13 C.U14 C.U15 C.U16 C.U17 C.U18 C.U19 C.U20 C.U21 C.U22 C.U23 C.U24 C.U25 C.U26 C.U27 C.U28 C.U29 C.U30 C.U31 C.U32 C.U33 C.U34 C.U35 D.K1

				D.K2 D.K3 D.K4 D.K5 D.K6 D.K7 D.K8 D.K9 D.K10
2.	Zajęcia praktyczne w zakresie promocji zdrowia	MK_P049	1	C.U36 C.U37 C.U38 C.U39 C.U40 C.U41
3.	Zajęcia praktyczne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej	MK_P052	6	C.U42 C.U43 C.U44 C.U45 C.U69 D.K1 D.K2 D.K3 D.K4 D.K5 D.K6 D.K7 D.K8 D.K9 D.K10
4.	Zajęcia praktyczne w zakresie położnictwa, ginekologii i pielęgniarstwa położniczo- ginekologicznego	MK_P054	4	D.U26 D.U27 D.U28 D.U34 D.U35 D.K1 D.K2 D.K3 D.K4 D.K5 D.K6 D.K7 D.K8 D.K9 D.K10
5.	Zajęcia praktyczne w zakresie pediatrii	MK_P053	8	D.U1 D.U2

	i pielęgniarstwa pediatrycznego			D.U3 D.U4 D.U5 D.U6 D.U7 D.U9 D.U12 D.U13 D.U15 D.U16 D.U19 D.U20 D.U22 D.U25 D.U26 D.U27 D.U28 D.U32 D.U34 D.U35 D.K1 D.K2 D.K3 D.K4 D.K5 D.K6 D.K7 D.K8 D.K9 D.K10
6.	Zajęcia praktyczne w zakresie chorób wewnętrznych i pielęgniarstwa internistycznego	MK_P051	6	D.U1 D.U2 D.U3 D.U4 D.U5 D.U6 D.U8 D.U9 D.U10 D.U11 D.U12 D.U13 D.U15 D.U16 D.U19 D.U20 D.U22 D.U25

				D.U26 D.U27 D.U28 D.U32 D.U33 D.U34 D.U35 D.K1 D.K2 D.K3 D.K4 D.K5 D.K6 D.K7 D.K8 D.K9 D.K10
7.	Zajęcia praktyczne w zakresie chirurgii i pielęgniarstwa chirurgicznego	MK_P050	6	D.U9 D.U10 D.U14 D.U15 D.U16 D.U19 D.U21 D.U23 D.U25 D.U26 D.U27 D.U28 D.U32 D.U33 D.U34 D.U35 D.K1 D.K2 D.K3 D.K4 D.K5 D.K6 D.K7 D.K8 D.K9 D.K10
8.	Zajęcia praktyczne w zakresie rehabilitacji i pielęgnowania niepełnosprawnych	MK_P057	4	D.U8 D.U18 D.U20 D.U24

				D.U26 D.U27 D.U28 D.U32 D.U34 D.U35 D.K1 D.K2 D.K3 D.K4 D.K5 D.K6 D.K7 D.K8 D.K9 D.K10
9.	Zajęcia praktyczne w zakresie geriatry i pielęgniarstwa geriatrycznego	MK_P055	4	D.U8 D.U26 D.U27 D.U28 D.U32 D.U33 D.U34 D.U35 D.K1 D.K2 D.K3 D.K4 D.K5 D.K6 D.K7 D.K8 D.K9 D.K10
10.	Zajęcia praktyczne w zakresie neurologii i pielęgniarstwa neurologicznego	MK_P056	4	D.U8 D.U26 D.U27 D.U28 D.U32 D.U34 D.U35 D.K1 D.K2 D.K3 D.K4 D.K5 D.K6

				D.K7 D.K8 D.K9 D.K10
11.	Zajęcia praktyczne w zakresie psychiatrii i pielęgniarstwa psychiatrycznego	MK_P058	4	D.U26 D.U27 D.U28 D.U31 D.U32 D.K1 D.K2 D.K3 D.K4 D.K5 D.K6 D.K7 D.K8 D.K9 D.K10
12.	Zajęcia praktyczne w zakresie anestezjologii i pielęgniarstwa w zagrożeniu życia	MK_P059	2	D.U16 D.U17 D.U25 D.U26 D.U27 D.U28 D.U29 D.U32 D.U34 D.U35 D.K1 D.K2 D.K3 D.K4 D.K5 D.K6 D.K7 D.K8 D.K9 D.K10
13.	Zajęcia praktyczne w zakresie opieki paliatywnej	MK_P060	2	D.U8 D.U26 D.U27 D.U28 D.U29 D.U30 D.U32 D.U34

				D.U35 D.K1 D.K2 D.K3 D.K4 D.K5 D.K6 D.K7 D.K8 D.K9 D.K10
--	--	--	--	--

Moduł praktyk zawodowych:

Lp.	Nazwa modułu kształcenia (przedmiotu)	Kod modułu (*)	Liczba punktów ECTS	Kod efektu kierunkowego
1.	Praktyka zawodowa w zakresie podstaw pielęgniarstwa	MK_P036	3	C.U1 C.U2 C.U3 C.U4 C.U5 C.U6 C.U7 C.U8 C.U9 C.U10 C.U11 C.U12 C.U13 C.U14 C.U15 C.U16 C.U17 C.U18 C.U19 C.U20 C.U21 C.U22 C.U23 C.U24 C.U25 C.U26 C.U27 C.U28 C.U29 C.U30

				C.U31 C.U32 C.U33 C.U34 C.U35 D.K1 D.K2 D.K3 D.K4 D.K5 D.K6 D.K7 D.K8 D.K9 D.K10
2.	Praktyka zawodowa w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej	MK_P037	5	C.U42 C.U43 C.U44 C.U45 C.U69 D.K1 D.K2 D.K3 D.K4 D.K5 D.K6 D.K7 D.K8 D.K9 D.K10
3.	Praktyka zawodowa w zakresie położnictwa, ginekologii i pielęgniarstwa położniczo-ginekologicznego	MK_P038	1	D.U26 D.U27 D.U28 D.U34 D.U35 D.K1 D.K2 D.K3 D.K4 D.K5 D.K6 D.K7 D.K8 D.K9 D.K10
4.	Praktyka zawodowa w zakresie pediatrii	MK_P039	4	D.U1 D.U2

	i pielęgniarstwa pediatrycznego			D.U3 D.U4 D.U5 D.U6 D.U7 D.U9 D.U12 D.U13 D.U15 D.U16 D.U19 D.U20 D.U22 D.U25 D.U26 D.U27 D.U28 D.U32 D.U34 D.U35 D.K1 D.K2 D.K3 D.K4 D.K5 D.K6 D.K7 D.K8 D.K9 D.K10
5.	Praktyka zawodowa w zakresie chorób wewnętrznych i pielęgniarstwa internistycznego	MK_P040	4	D.U1 D.U2 D.U3 D.U4 D.U5 D.U6 D.U8 D.U9 D.U10 D.U11 D.U12 D.U13 D.U15 D.U16 D.U19 D.U20 D.U22 D.U25

				D.U26 D.U27 D.U28 D.U32 D.U33 D.U34 D.U35 D.K1 D.K2 D.K3 D.K4 D.K5 D.K6 D.K7 D.K8 D.K9 D.K10
6.	Praktyka zawodowa w zakresie chirurgii i pielęgniarstwa chirurgicznego	MK_P041	4	D.U9 D.U10 D.U14 D.U15 D.U16 D.U19 D.U21 D.U23 D.U25 D.U26 D.U27 D.U28 D.U32 D.U33 D.U34 D.U35 D.K1 D.K2 D.K3 D.K4 D.K5 D.K6 D.K7 D.K8 D.K9 D.K10
7.	Praktyka zawodowa w zakresie rehabilitacji i pielęgnowania niepełnosprawnych	MK_P042	2	D.U8 D.U18 D.U20 D.U24

				D.U26 D.U27 D.U28 D.U32 D.U34 D.U35 D.K1 D.K2 D.K3 D.K4 D.K5 D.K6 D.K7 D.K8 D.K9 D.K10
8.	Praktyka zawodowa w zakresie geriatry i pielęgniarstwa geriatrycznego	MK_P043	2	D.U8 D.U26 D.U27 D.U28 D.U32 D.U33 D.U34 D.U35 D.K1 D.K2 D.K3 D.K4 D.K5 D.K6 D.K7 D.K8 D.K9 D.K10
9.	Praktyka zawodowa w zakresie neurologii i pielęgniarstwa neurologicznego	MK_P044	2	D.U8 D.U26 D.U27 D.U28 D.U32 D.U34 D.U35 D.K1 D.K2 D.K3 D.K4 D.K5 D.K6

				D.K7 D.K8 D.K9 D.K10
10.	Praktyka zawodowa w zakresie psychiatrii i pielęgniarstwa psychiatrycznego	MK_P045	1	D.U26 D.U27 D.U28 D.U31 D.U32 D.K1 D.K2 D.K3 D.K4 D.K5 D.K6 D.K7 D.K8 D.K9 D.K10
11.	Praktyka zawodowa w zakresie anestezjologii i pielęgniarstwa w zagrożeniu życia	MK_P046	1	D.U16 D.U17 D.U25 D.U26 D.U27 D.U28 D.U29 D.U32 D.U34 D.U35 D.K1 D.K2 D.K3 D.K4 D.K5 D.K6 D.K7 D.K8 D.K9 D.K10
12.	Praktyka zawodowa w zakresie opieki paliatywnej	MK_P047	1	D.U8 D.U26 D.U27 D.U28 D.U29 D.U30 D.U32 D.U34

				D.U35 D.K1 D.K2 D.K3 D.K4 D.K5 D.K6 D.K7 D.K8 D.K9 D.K10
--	--	--	--	--

(*) Efekty realizowane w poszczególnych modułach zapisano w kartach modułów

III.5. Sposoby weryfikacji zakładanych efektów kształcenia osiągniętych przez studenta:

Matryca efektów kształcenia dla programu kształcenia – załącznik nr 3.

Sposoby weryfikacji zakładanych efektów kształcenia dla poszczególnych modułów kształcenia (przedmiotów) podane są w kartach (sylabusach) tych modułów kształcenia.

III.6. Praktyki zawodowe:

Praktyki zawodowe w wymiarze 1200 godzin (30 pkt ECTS) odbywają się w podmiotach leczniczych, z którymi Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Witelona w Legnicy ma zawartą umowę. Wymiar godzinowy poszczególnych modułów praktyk zawodowych jest określony w planie studiów (załącznik nr 1). Efekty kształcenia i sposoby ich weryfikacji poszczególnych modułów praktyk zawodowych podane są w kartach (sylabusach) tych modułów kształcenia.

III.7. Plan studiów:

Plan studiów znajduje się w załączniku nr 1.

III.8. Sumaryczne wskaźniki punktów ECTS:

Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów	119
Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z zakresu nauk podstawowych	16
Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z zakresu nauk społecznych	16
Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z zakresu nauk w zakresie podstawowej opieki pielęgniarskiej	24
Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z zakresu nauk w zakresie opieki specjalistycznej	34
Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć praktycznych	55
Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach praktyk zawodowych	30
Minimalna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać, realizując moduły kształcenia oferowane na zajęciach ogólnouczelnianych lub na innym kierunku studiów	0
Minimalna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać na zajęciach z wychowania fizycznego	0

III.9. Liczba dopuszczalnego deficytu punktów po poszczególnych semestrach:

po I semestrze	8 punktów
po II semestrze	12 punktów
po III semestrze	18 punktów
po IV semestrze	13 punktów
po V semestrze	8 punktów
po VI semestrze	0 punktów